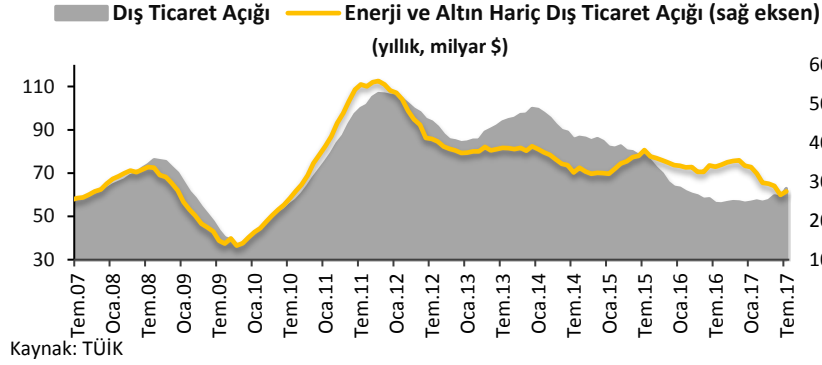
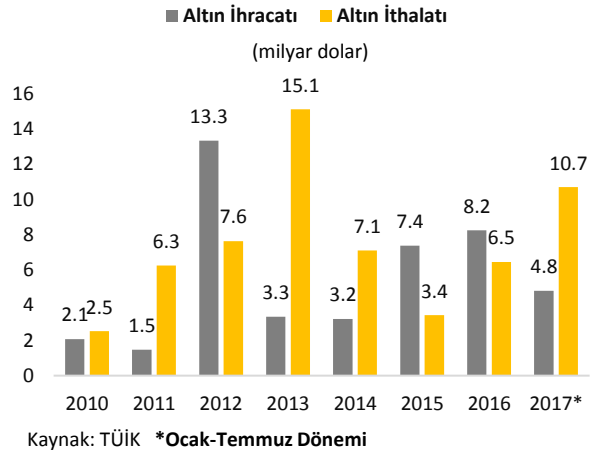
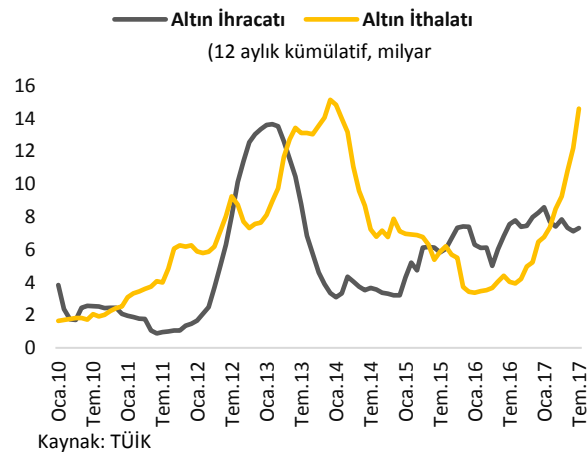

Dış ticaret açığı Temmuz ayında 8.8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Temmuz ayında ihracat ve ithalatta geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre artış yaşandı. Özellikle ithalatta altın ve enerji ithalatı kanalıyla yaşanan artış dikkat çekici oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise yükselişini sürdürdü. Haftalık raporumuzun bu bölümünde Temmuz ayı dış ticaret gelişmelerini inceleyeceğiz.

Temmuz ayında dış ticaret açığı 2016 yılının aynı dönemine göre %82.5 artışla 8.84 milyar dolar olarak açıklandı. Dış ticaret açığındaki artışta Temmuz ayında enerji ve altın ithalatı kanalıyla ithalatta sert artış yaşanması ve baz etkisi belirleyici oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamlara göre dış ticaret açığı ise yıllık bazda %43.4 artışla 7.67 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2016 yılı Temmuz ayında 55.9 milyar dolar olan 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı 2017 yılının aynı döneminde %12.6 artışla 62.9 milyar dolar seviyesine yükseldi. Son üç aydır yükselen 12 aylık kümülatif dış ticaret açığının Temmuz ayında yükselişinin hızlandığı görülüyor. Bu durumda etkili olan temel faktörlerden birinin altın ithalatında son aylarda yaşanan artış olduğunu düşünüyoruz. Yıllık enerji ve altın hariç dış ticaret açığı yıllık bazda %18.6 azalarak 27.6 milyar dolar oldu. Benzer şekilde, Ocak- Temmuz döneminde enerji ve altın hariç dış ticaret açığı %28.6 azalarak 16.4 milyar dolar seviyesine geriledi. Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre %11, ithalatın ise %13.5 arttığı görülüyor. Böylece bu dönemde dış ticaret açığı %10 artarak 30.9 milyar dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yılın ilk yedi ayında %69.4 oldu.

Dış ticaret istatistiklerinin ayrıntılarına bakıldığında ise, Temmuz ayında ihracatın bir önceki yılın aynı ayına göre %28.3 artarak 12.6 milyar dolar olduğu görülüyor. Böylece ihracat son beş aydır üst üste yükseliş kaydetmiş oldu.

İthalatın ise Temmuz ayında %46.2 artarak 21.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği görülüyor. İthalattaki artışta enerji ve altın ithalatındaki artış belirleyici oldu. Temmuz ayında altın ihracatı %25.8 artarak 947 milyon dolar olurken altın ithalatı %772.2 artışla tarihi rekor seviye olan 2.7 milyar dolara yükseldi. 12 aylık kümülatif altın ihracatında yıllık bazda %3.1 azalış yaşanırken altın ithalatı %262 artışla 2014 yılı Ocak'tan sonraki en yüksek seviyeye ulaştı. 2016 yılında altın ihracatının ihracat içindeki payı %2.1 iken 2017 yılı Temmuz ayında bu pay %12.6'ya yükseldi. altın ithalatındaki yükselişte küresel piyasalarda jeopolitik risk ve belirsizlik algısının artması, yurtiçinde düşük sezonunun altın talebini artırması ve altın fiyatlarındaki düşüş etkili oldu. 2016 yılı Temmuz ayında %71.2 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 2017 yılının aynı döneminde %69.4'e yükseldi. Ekonomik aktiviteye ilişkin öncül niteliğinde olan ithalatın alt kalemlerindeki gelişime bakıldığında, Temmuz ayında sermaye malları ithalatı yıllık bazda %7, tüketim malı ithalatının %19 ve ara malı ithalatının ise %62 arttığı dikkat çekiyor. Temmuz ayında en çok ihracat yapılan ülke Almanya olurken en çok ithalat yapılan ülke Çin oldu.

Sonuç olarak, 2016 yılı Ocak-Temmuz döneminde 32.9 milyar dolar olan dış ticaret açığı ithalattaki artışın etkisiyle 2017 yılının ilk yedi ayında %20.7 artarak 39.7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Baz etkisinin yanı sıra altın ithalatının son beş aydır yüksek seyretmesi dış ticaret açığındaki toparlanmayı bozucu temel faktör olduğunu düşünüyoruz. Ocak-Temmuz döneminde altın hariç dış ticaret açığında yıllık bazda %6.2 azalış yaşanması da bu düşüncemizi destekliyor. Söz konusu dönemde enerji ve altın hariç dış ticaret açığı ise %28.6 azalarak 16.4 milyar dolar seviyesine geriledi. Aynı dönemde mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış dış ticaret açığı yıllık bazda %18.4 artarak 39.1 milyar dolar oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı Temmuz ayında da yükselişini sürdürerek yıllık bazda %12.6 yükselişle 62.9 milyar dolar oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı artış kaydederken yıllık enerji ve altın hariç dış ticaret açığı ise yıllık bazda %18.6 daralarak 27.7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığında önümüzdeki dönemde geçmiş yıllardaki düşük petrol fiyatlarının dış ticaret açığına yaptığı olumlu baz etkisinin azalması ve döviz piyasalarındaki sakinleşme nedeniyle önümüzdeki dönemde ithalatta yaşanabilecek artış kanalıyla dış ticaret açığında yükseliş görülebilir. Ayrıca altın ithalatında yükselişin önümüzdeki aylarda da devam etmesi de dış ticaret açığındaki artışın sürmesinde etkili olabilir. bununla birlikte Temmuz ayında belirgin bir biçimde yükselen dış ticaret hacmindeki ve ekonomik aktiviteye ilişkin öncül niteliğinde olan ithalatın alt kalemlerinden sermaye, ara malı ve tüketim malı ithalatındaki güçlü performansın devam etmesi de önümüzdeki dönemde dış ticaret açığının artmasında etkili olabilir. Bu beklentilerimiz doğrultusunda, 2016 yılını 56.1 milyar dolar seviyesinde tamamlayan dış ticaret açığının 2017 yılında 63 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesini beklememize karşın son dönemde altın ithalatı kanalıyla dış ticaret açığında yaşanan artış ve ekonomik aktivitede son dönemde yaşanan canlanma beklentimiz üzerinde yukarı yönlü risk oluşturuyor.

Haftalık Veri Takvimi (21-25 Ağustos 2017)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
04.09.2017	Euro Bölgesi	ÜFE (Temmuz, y-y)	%2.5	%2.1
05.09.2017	Türkiye	TÜFE (Ağustos, a-a)	%0.15	%0.52 (Açıklandı.)
		ÜFE (Ağustos, a-a)	%0.72	%0.85 (Açıklandı.)
		İmalat PMI (Ağustos)	53.6	--
	ABD	Fabrika Siparişleri (Temmuz)	%3.0	-%3.3
		Dayanıklı Mal Siparişleri (Temmuz)	-%6.8	%1.0
	Euro Bölgesi	Hizmet PMI (Ağustos)	54.9	54.9
		Perakende Satışlar (Temmuz, y-y)	%3.1	%2.6
	Almanya	Hizmet PMI (Ağustos)	53.4	53.4
	Fransa	Hizmet PMI (Ağustos)	55.5	55.5
	İtalya	Hizmet PMI (Ağustos)	56.3	55.5
	İngiltere	Hizmet PMI (Ağustos)	53.8	53.5
	Japonya	Hizmet PMI (Ağustos)	52.0	--
06.09.2017	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Ağustos)	89.39	--
	ABD	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	-43.6 Milyar Dolar	-44.6 Milyar Dolar
		Hizmet PMI (Ağustos)	56.9	56.9
		ISM Hizmetler Endeksi Ağustos)	53.9	55.5
		Fed Bej Kitap Raporu	--	--
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Temmuz, Takv. Arınd. y-y)	%5.1	%5.8
	İtalya	Perakende Satışlar (Temmuz, y-y)	%1.5	%1.2
07.09.2017	ABD	Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	236 Bin Kişi	242 Bin Kişi
	Euro Bölgesi	Merkez Bankası (ECB) Toplantısı ve Faiz Kararı	--	--
		GSYH (2.çeyrek, y-y)	%2.2	%2.2
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, Takv. Arınd. y-y)	%2.4	%4.6
	Fransa	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	-4,657 Milyon Euro	--
		Cari İşlemler Dengesi (Temmuz)	-2.1 Milyar Euro	--
	Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Temmuz, öncül)	105.9	105.1
08.09.2017	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, a-a)	-%0.4	--
	Almanya	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	22.3 Milyar Euro	21.0 Milyar Euro
		Cari İşlemler Dengesi (Temmuz)	23.6 Milyar Euro	20.8 Milyar Euro
	Fransa	Bütçe Dengesi (Temmuz)	-62.3 Milyar Euro	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, y-y)	%2.6	%3.6
	İngiltere	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, y-y)	%0.3	%0.4
		Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	-4,564 Milyon £	-3,250 Milyon £
		GSYH (Ağustos, öncül)	%0.2	--
	Japonya	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	518.5 Milyar Yen	518.0 Milyar Yen
		Cari İşlemler Dengesi (Temmuz)	934.6 Milyar Yen	2030.1 Milyar Yen
		GSYH (2.çeyrek, ç-ç)	%1.0	%0.7